

USNESENÍ

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Alexandra Šímy a soudkyně JUDr. Vladimíry Ladmanové a Mgr. Miroslavy Jarošové ve věci

žalobce: M■■■■ F■■■■, narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■
zastoupený advokátem Mgr. Liborem Michalcem
sídlem Bezručova 29, 301 00 Plzeň

proti

žalovaným:

1. M■■■■ H■■■■, narozená dne ■■■■■
bytem ■■■■■

2. O■■■■ H■■■■, narozený dne ■■■■■
bytem ■■■■■

oba zastoupeni advokátem Mgr. Janem Blažkem
sídlem, Riegrova 20, 301 00 Plzeň

o ochraně rušené držby

o odvolání žalobcově proti rozsudku proti usnesení Okresního soudu Plzeň-jih ze dne 19. 10. 2017, č. j. 19 C 287/2017-123

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalovaným na nákladech odvolacího řízení 8 228 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení advokátovi Mgr. Janu Blažkovi.

Odůvodnění:

1. Žalobce podal dne 20. 9. 2017 u Okresního soudu Plzeň-jih žalobu, kterou označil jako žalobu z rušené držby ve smyslu ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř. a žádal vydání usnesení, jímž by žalovaným byla uložena povinnost držet se svémocného rušení držby pozemku žalobce parc. č. ■■■■ – ostatní plocha, o výměře 175 m², se způsobem využití: ostatní komunikace, zapsaném v katastru nemovitostí pro obec a katastrální území ■■■■ na LV č. ■■■■, spočívajícím v terénních úpravách – návozu zeminy v jižní části pozemku parc. č. ■■■■ – orná půda, o výměře 1 027 m², se způsobem ochrany: zemědělský půdní fond, zapsaném v katastru nemovitostí pro obec a katastrální území ■■■■ na LV č. ■■■■, a to nejméně 18 m od hranice s pozemkem žalobce, parc. č. ■■■■ – ostatní plocha, o výměře 175 m², se způsobem využití: ostatní komunikace, zapsaném v katastru nemovitostí pro obec a katastrální území ■■■■ na LV ■■■■. Dále žádal, aby žalovaným byla uložena povinnost uvést jižní část pozemku parc. č. ■■■■ – orná půda, o výměře 1 027 m², se způsobem ochrany: zemědělský půdní fond, zapsaném v katastru nemovitostí pro obec a katastrální území ■■■■ na LV č. ■■■■, a to nejméně 18 m od hranice s pozemkem žalobce parc. č. ■■■■ – ostatní plocha, o výměře 175 m², se způsobem využití: ostatní komunikace, zapsaném v katastru nemovitostí pro obec a katastrální území ■■■■ na LV č. ■■■■, v předešlý stav tak, že odstraní provedené terénní úpravy spočívající v návozu zeminy, a to ve lhůtě 15 dnů od právní moci usnesení.
2. Usnesením ze dne 19. 10. 2017, č. j. 19 C 287/2017-123, soud prvního stupně žalobu zamítl a žalobci uložil povinnost zaplatit žalovaným na náhradě nákladů řízení částku 12 342 Kč k rukám právního zástupce žalovaných, a to do 3 dnů od právní moci usnesení. K odůvodnění rozhodnutí

uvedl, že aplikoval ustanovení § 177 odst. 2 o. s. ř., dále ustanovení § 1004 odst. 1 a § 1005 občanského zákoníku, také ustanovení § 1 odst. 2 a § 2 odst. 3 zákona č. 183/2006 Sb. a na základě zjištěného skutkového stavu přisvědčil argumentaci žalovaných, že terénní úpravy nejsou stavbou ve smyslu stavebního zákona, který je subsidiární k občanskému zákoníku, když tyto jsou specifikovány, stejně jako stavby, samostatně. Žalobcem podaná posesorní žaloba, o které soud v tomto řízení rozhodoval, není v daném případě, pokud se týká terénních úprav, přípustná, když ochrana ve smyslu § 1004 a § 1005 občanského zákoníku se vztahuje na pozemky ohrožené stavbou ve smyslu stavebního zákona, kterou terénní úpravy nejsou.

3. Proti tomuto usnesení podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání. Vytýká soudu prvního stupně, že neprovedl žalobcem navrhané důkazy a konstatuje, že žalobcova procesní práva nemohou být omezována s odkazem na lhůtu uvedenou v § 177 odst. 2 o. s. ř., navíc, když soudní jednání bylo nařízeno až na předposlední den této lhůty. Polemizuje dále se způsobilostí odborných vyjádření předložených žalovanými prokázat stav věcí. Dále vytýká soudu prvního stupně, že rozhodl pouze o jedné části žaloby, zatímco druhou částí žaloby se vůbec nezabýval. K návrhu žalobního výroku, aby se žalovaní profuturo zdrželi svémocného rušení držby žalobcova pozemku, soud neprovedl žádné dokazování, tj. zejména ve smyslu provedení místního šetření a spokojil se pouze s prohlášením žalovaných, že terénní úpravy na jejich pozemku již byly z jejich strany provedeny. Dle žalobcova názoru soud prvního stupně rovněž nesprávně právně posoudil celou věc, když nedůvodně zúžil výklad obecného pojmu stavba tak, jak jej chápe zákon č. 89/2012 Sb., respektive stavební práce, ze kterých vyloučil terénní úpravy, které mohou být posléze stavbou, a to pouze s odůvodněním na subsidiaritu zákona č. 183/2006 Sb. k občanskému zákoníku, a to přesto, že první je normou čistě veřejnoprávní a druhý normou čistě soukromoprávní, a kdy je obecně známa nesouladnost nové soukromoprávní úpravy s dosavadními právními předpisy, zejména s těmi z veřejnoprávní oblasti práva. Žalobce také připomíná, že se svou žalobou primárně domáhá ochrany držby svého pozemku, a to ve smyslu ustanovení § 1003 a následujících občanského zákoníku, čemuž odpovídá i žalobní návrh uvedený v žalobě. Žalobce podal žalobu na rušení držby, neboť se důvodně obával a nadále obává následků uvedených v ustanovení § 1013 občanského zákoníku ve formě imisí navezené zeminy na jeho sousední pozemek. Pojem provádění stavby uvedených v ustanovení § 1004 občanského zákoníku je širší než pojem stavba definovaný v ustanovení § 2 odst. 3 stavebního zákona, může jít o stavbu zamýšlenou, stavbu nedokončenou anebo i nedokončené terénní úpravy, které se mohou stát stavbou, avšak v žádném případě se žalobce touto žalobou nemohl domáhat zákazu provádění stavby jako takové ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 stavebního zákona nebo jejího odstranění, neboť toto je pojmově tímto typem žaloby vyloučeno. Žalobce žádal zrušení napadeného usnesení a vrácení věci soudu prvního stupně k novému řízení.
4. Žalovaní ve svém vyjádření k podanému odvolání konstatovali, že žalobce v průběhu celého řízení nepředložil jediný důkaz, který by matematicky, teoreticky či jinak, podporoval jeho obavu o možnou emisi pozemku. Ani při jednání tuto svou obavu nebyl schopen žádným logickým způsobem odůvodnit. S ohledem na charakter řízení měl žalobce svůj nárok prokázat již při samotném podání žaloby. Neučinil tak ovšem ani v průběhu řízení. Žalovaní tedy navrhli potvrzení napadeného usnesení.
5. Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a o. s. ř.), vzal v úvahu důvody uváděné v odvolání žalobcově a dospěl posléze k závěru, že toto odvolání nelze považovat za důvodné.
6. Ustanovení § 1003 až 1010 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, poskytují ochranu držby. Držitel tedy může na základě těchto ustanovení, cítí-li se být na svém soukromém právu zkrácen, domáhat ochrany u soudu, a to dvěma druhy žalob. Jedná se jednak o žalobu pro ochranu držby před rušením podle § 1003 občanského zákoníku a dále o žalobu na ochranu před vypuzením z držby podle § 1007 občanského zákoníku. K uplatnění ochrany rušených práv z držby podle ustanovení § 1003 občanského zákoníku slouží zejména zápuřčí žaloba.

7. Žalobce zápuřčí žalobu nepodal, žalobce podal žalobu z rušené držby ve smyslu § 176 a následujících o. s. ř. Podle ustanovení § 176 o. s. ř. se ustanovení § 177 až 180 použijí, je-li z žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby. Z ustanovení § 180 o. s. ř. vyplývá, že usnesení, jímž soud poskytuje ochranu držbě, je formálně vzato rozhodnutím ve věci samé, nikoliv specifickým předběžným opatřením. Přesto má jen relativní (provizorní) podstatu, protože soud se při projednávání věci omezí jen na zjištění existence držby a jejího svémocného rušení. Soud v takovém případě nepřihlíží k případným námitkám o právu k držbě a o povaze držby (viz § 178 o. s. ř.). Soud se omezuje pouze na zjištění poslední držby, která znamenala určitý pokojný stav a dále na zjištění jejího svémocného rušení. Rozhodnutí o tomto specifickém předběžném opatření může pak být potvrzeno či změněno pozdější skutečně meritorní žalobou napadající držbu a její poctivost. Rozhodnutí v řízení podle § 176 a následujících o. s. ř. netvoří překážku věci rozsouzené ve vztahu k řízení o žalobě sledující komplexní ochranu držitele. Jak žádá ustanovení § 176 o. s. ř., musí být již ze žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby. Z obsahu žaloby, a to jak ze skutkového tvrzení, tak i z žalobního petitu, vyplývá, že žalobce se nedomáhá ochrany z rušené držby, netvrdí, že by jeho držbu, která je součástí obsahu jeho vlastnického práva k pozemku parc. č. [REDACTED] v obci a katastrálním území [REDACTED], žalovaní rušili, nýbrž se zcela zřetelně domáhá ochrany před imisemi, které by měly spočívat v tom, že dispozice žalovaných s jejich vlastnictvím negativně zasahuje do sousedských práv žalobcových. Žalobce žádá komplexní úpravu (příznačné je navrhování důkazu znaleckým posudkem) v rámci sousedských práv, tedy postup, který se vymyká podmínkám uvedených v § 178 o. s. ř. Jestliže z podané žaloby je zřejmé, že žalobce se nedomáhá ochrany rušené držby, tímto „předběžným opatřením“, nýbrž žádá komplexní úpravu narušených vztahů mezi účastníky spočívající v tvrzeném ohrožení obsahu vlastnického práva a práva držby na straně žalobcově, pak aplikovat ustanovení § 177 až 180 o. s. ř. v daném případě není možné. Důvod pro zamítnutí žaloby z rušené držby spočívá tedy v tom, že tento institut nelze na základě podané žaloby s ohledem na její obsah a žalobní žádání použít.
8. S ohledem na výše uvedené tedy odvolací soud dovozuje, že zamítnutí žaloby soudem prvního stupně bylo rozhodnutím věcně správným a zákonu odpovídajícím, a proto je podle § 219 o. s. ř. potvrdil.
9. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. Procesně úspěšným žalovaným byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 8 228 Kč představující odměnu za právní pomoc advokáta, a to za dva úkony po 3 100 Kč a za dva režijní paušály po 300 Kč, + DPH. Advokát poskytl žalovaným právní pomoc ve formě dvou úkonů (vyjádření k odvolání a účast při jednání soudu, podle ustanovení § 6 odst. 1 a § 9 odst. 4 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., z tarifní hodnoty ve výši 50 000 Kč), dále ze dvou paušálních náhrad po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není odvolání ani dovolání přípustné.

Plzeň 7. února 2018

JUDr. Alexander Šíma v. r.
předseda senátu